

ROLE MODERNÍCH TECHNOLOGIÍ V PROCESU INOVACE ŠKOLY

SOUHRNNÉ
VÍLEDKY
PROJEKTU
„LIVING
SCHOOLS
LAB“

ZÁŘÍ 2014

Redaktoři - Dorothy Cassells, Jim Ayre, and Roger Blamire, European Schoolnet; Diana Bannister, University of Wolverhampton

Vydal - European Schoolnet (EUN Partnership AISBL), Rue de Trèves 61, 1040 Brusel, Belgie

Autoři obrázků - European Schoolnet, Rosa Palmizio (ITIS Majorana), Shireland Collegiate Academy, Manfred Fleck (Volksschule Gutenberg)

Design a tisk - Hofi Studio, Česká republika

Vydáno - září 2014

Dílo je chráněné licencí Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported License:
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

Aktivity prezentované v této publikaci byly financovány ze 7. rámcového programu Evropské komise – projekt „Living Schools Lab (č. grantové smlouvy: 317587). Za obsah tohoto dokumentu odpovídají výhradně členové konsorcia, nepředstavuje oficiální stanovisko Evropské komise. Komise také nenese žádnou odpovědnost za případné další využití zde uvedených informací.

Poděkování

Poděkování za nadšení a práci po celou dobu trvání projektu patří projektovému týmu EUN, národním koordinátorům a zástupcům ministerstev školství a partnerských organizací. Velké díky patří zejména Dianě Bannister, MBE, z University of Wolverhampton, která se zúčastnila hospitací na školách a během celého projektu nabízela partnerům, školám a učitelům inspiraci.

Rádi bychom poděkovali také všem učitelům a školám, kde proběhly hospitace (v každé zemi proběhly hospitace na jedné škole základní a jedné střední):

- Volksschule Gutenberg an der Raabklaam, Graz, Rakousko
- Salzburg Tourismsschulen, Bad Hofgastein, Rakousko
- De Klare Bron and De Grasmus, Belgie
- Middenschool Campus Minneplein, Ieper, Belgie
- Geroskipou A' Primary School, Paphos, Kypr
- Palouriotissa Gymnasium, Nicosia, Kypr
- Gymnázium Teplice, Česká republika
- ZŠ Dr. Edvarda Beneše, Praha 9 - Čakovice, Česká republika
- Wäinö Aaltonen School, Turku, Finsko
- Puropelto School, Turku, Finsko
- EPPU Ingrandes sur Loire, Francie
- Lycée Pilote Innovant International, Poitiers, Francie
- Scoil na gCeithre Máistrí, Athlone, Irsko
- Coláiste Bríde, Presentation Secondary School, Clondalkin, Irsko
- Istituto Comprensivo di Cadeo, Piacenza, Itálie
- ITIS Majorana, Brindisi, Itálie
- Kaunas Varpelis Primary School, Litva
- Simono Dacho Progymnasium, Klaipėdos, Litva
- Skjelnan School, Troms, Norsko
- Tromstun School, Troms, Norsko
- Escola Básica Parque das Nações, Lisbon, Portugalsko
- Escola Secundária Eça de Queirós, Lisbon, Portugalsko
- Broadclyst Community Primary School, Exeter, Spojené království
- Shireland Collegiate Academy, Sandwell, Spojené království

Úvod:

Zapojení celé školy

“V dnešní době, více než kdykoli v minulosti, potřebujeme změnit vizi školy a vzdělávání a ujasnit si, jak školní vzdělávání souvisí a jak je propojeno s okolním světem. Při změně uvažování o roli a postavení školy v dnešním světě nepředstavují moderní technologie největší překážku.”

Diana Bannister, MBE, z University of Wolverhampton vedla hospitace a koordinovala dokumentaci příkladů dobré praxe na školách zapojených do projektu LSL. Zpráva z hospitací, září 2014

Tato souhrnná zpráva představuje nejdůležitější zjištění, závěry a doporučení získaná od škol zapojených do projektu Living Schools Lab (LSL). Projekt byl financován ze 7. rámcového programu Evropské komise a byl ukončen v září 2014.

Do projektu Living Schools Lab bylo zapojeno 15 partnerů z 12 zemí, mimo jiné i 10 ministerstev školství. Za dobu jeho dvouletého trvání vznikla síť učitelů, kteří v rámci celé Evropy spolupracují na efektivním využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) ve školách. Pro potřeby vytvoření sítě vybraly partnerské organizace v každé zemi dvě pokročilejší školy a pět méně pokročilých škol. Cílem projektu bylo podporovat celoškolský přístup k používání ICT, tedy zavádění ICT do výuky i do managementu školy, a dále také využívání ICT v komunikaci a propojení školy s okolním světem. V rámci sítě škol byly šířeny příklady dobré praxe ve využívání ICT mezi školami na různém stupni pokročilosti.

POKROČILEJŠÍ ŠKOLY
(TZV. ADVANCED SCHOOLS):
moderní technologie jsou začleněny do výuky a do správy celé školy.

MÉNĚ POKROČILÉ ŠKOLY
(TZV. ADVANCED PRACTITIONER SCHOOLS):
moderní technologie jsou do chodu školy začleněny pouze částečně.

Zástupci škol zapojených do projektu se vzájemně navštěvovali v regionálních skupinách, evropský tým společně pracoval na řadě témat a učitelům byly předkládány další možnosti profesního rozvoje.

Na základě hospitací na pokročilejších školách ve dvanácti zemích byla sestavena zpráva a doporučení, jak nejlepší postupy zavést ve větším měřítku a jak budovat jednotný postoj celé školy k využívání ICT. Na základě hospitací vznikl také kurz Budování spolupracujících škol.

V tomto stručném shrnutí projektu vás chceme seznámit s jeho hlavními výstupy. Naším cílem je pomoci organizacím a školám, které chtějí zavést rozsáhlejší a systémové změny v celoškolském měřítku. Podrobné informace o souvisejících zprávách a dalších projektech zmiňovaných v tomto souhrnu uvádíme v závěru zprávy. Mezi výstupy projektu LSL patří:

- **SÍŤ TZV. LIVING SCHOOLS - REGIONÁLNÍ SKUPINY:**
Metodika a postupy uplatňované při vytváření sítě škol;
- **RÁMEC PRO ZAVÁDĚNÍ ZMĚN:**
Rámec vytvořený na základě hospitací, který má pomoci školám při úvahách o celkových změnách prostředí;
- **KURZ BUDOVÁNÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH ŠKOL:**
Rámec byl dále rozpracován do podoby kurzu pro ředitele škol a pedagogy;
- **VOLNĚ DOSTUPNÉ ZDROJE:**
 - Videonahrávky příkladů dobré praxe: sdílení a názorné předvedení postupů z praxe na školách;
 - Odborný kurz budování spolupracujících škol: Příručka pro školitele;
 - Ochutnávky vzdělávání: knihovna krátkých online vzdělávacích programů určených školám a učitelům;
 - Blog věnovaný návštěvám na školách: nahlédnutí do každé z pokročilejších škol, sdílení nápadů;
 - Zprávy o hospitacích na školách a případové studie: příklady a rámec pro zavádění vybraných postupů v širším měřítku vytvořený na základě návštěv na pokročilejších školách, 12 případových studií z jednotlivých zemí;
 - Manuál pro ověřování: vytvořený a otestovaný v průběhu projektu; manuál pro organizátory projektů Evropské komise, firmy a organizace, které mají zájem o ověřování projektů na evropských školách.

<http://fcl.eun.org/lsl>

Regionální skupiny: Síť tzv. „Living Schools“

Regionální skupiny představují úspěšný model provádění mentoringu a navazování spolupráce mezi školami na národní a regionální úrovni. V rámci projektu regionálním skupinám pomáhali národní koordinátoři, kteří koordinovali setkání a byli schopni nabídnout pohled z širší perspektivy a síť kontaktů, které mohly skupiny využít. Dalším významným přínosem existence regionálních skupin byla možnost sdílet postupy a příklady dobré praxe v národních jazycích. Tyto národní aktivity měly podporu na virtuálních národních a evropských diskusních fórech, tzv. „Community of Practice“.

REGIONÁLNÍ SKUPINY:

skupiny škol, které sdílejí příklady dobré praxe, mají možnost navázat užší spolupráci a poskytovat si vzájemný mentoring.

V regionálních skupinách probíhaly zejména tyto aktivity:

Plán STEPS – „Showcase, Demonstrate, Validate“

společný rámec pro plánování práce, který měl školám usnadnit vzájemné sdílení příkladů dobré praxe. Všechny školy byly vyzvány, aby si vytvořily vlastní plán rozvoje tzv. STEPS, ve kterém si určí, na jakém aspektu rozvoje školy v oblasti ICT budou v rámci projektu pracovat. Školy/učitelé jsme vedli k tomu, aby své plány STEPS sdíleli s dalšími učiteli a školami, a to jak na setkáních v regionálních skupinách, tak ve skupinách spolupracujících napříč evropskými zeměmi.

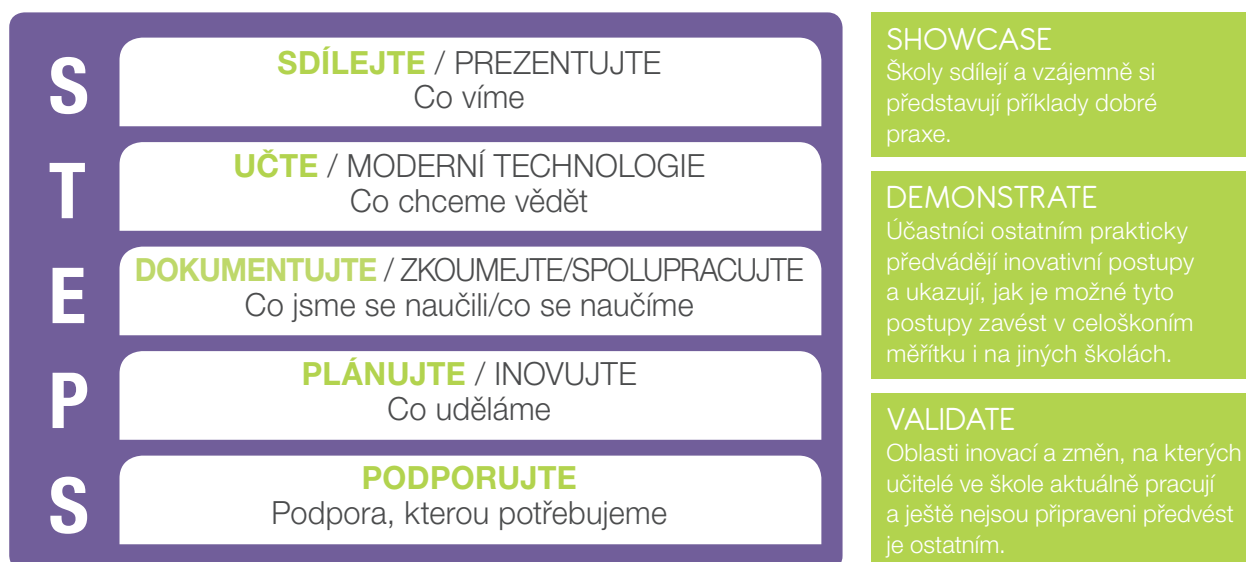
Národní koordinátoři

Na národní a regionální úrovni komunikovaly školy v projektu LSL s národními koordinátory, kteří byli zodpovědní za koordinaci škol, podporu rozvoje regionálních skupin, sledování širších souvislostí celé práce, koordinaci hospitací a šíření výsledků v „Community of Practice“ a v národních skupinách.

Schůzky regionálních skupin a diskusní fóra

Setkání na regionální úrovni se konala v průměru jednou z pololetí. V závislosti na geografické poloze škol měly podobu nevirtuálních nebo virtuálních schůzek. Pro podporu setkání byla pro regionální skupiny vytvořena i národní internetová diskusní fóra, kde si mohli členové průběžně vyměňovat nápady.

Plán STEPS – “Showcase, Demonstrate, Validate”

Spolupráce na společných tématech

Práce s ostatními učiteli na plánu školy STEPS v regionálních skupinách a v některých případech i na evropské úrovni, se ukázala být dobrým způsobem, jak podpořit a propojit často izolované inovativní učitele, motivovat je a nabídnout jim nápady, jak zapojit ICT do chodu celé školy. Součástí tohoto procesu bylo:

- Na úrovni školy: zaměření plánu STEP na vybrané téma; plán měl podporu vedení školy;
- Na úrovni regionálních skupin: práce na společných tématech, jako jsou např. přístup 1:1, sdílení a představení osvědčených postupů na školách formou vzájemných návštěv i online diskusních fór;
- Na celoevropské úrovni: spolupráce na společných tématech na celoevropské úrovni, sdílení příkladů dobré praxe z různých zemí na webinářích a v „Community of Practice“.

„Účast v projektu Living Schools Lab pro nás měla velký význam. Práce v regionální skupině nám umožnila sdílet dobré příklady z praxe v oblastech, na které jsme pracovali, tedy využívání technologických přístrojů, kdy má každý student svůj vlastní. Díky projektu jsme také načerpali aktuální znalosti o kolaborativním učení, tématu, tomuto tématu jsme se věnovali společně s učiteli z jiných evropských zemí.“

Xavier Garnier, Lycée Pilote Innovant,
Francie

Motivace

Pro učitele byla spolupráce a sdílení dobré praxe přínosem a tyto aktivity napomohly vytváření celoškolské strategie rozvoje:

„Projekt nám dal impuls a inspiraci k rozšíření prostředí Edmodo [virtuální výukové prostředí] v celé škole... V rámci projektu jsme se dozvěděli, jak byly některé dobré postupy rozšířeny na jiných školách, např. jak jinde učitelé sestavili e-learningové týmy, v rámci kterých někteří z nich poskytují pomoc ostatním. Podařilo se nám podle jejich vzoru provést totéž.“

Ciarán Kennedy, koordinátor ICT,
St. Patrick's School, Galway, Irsko

Financování:

Regionální skupiny byly v rámci projektu finančně podporovány. Po skončení projektu se plány na pokračování činnosti jednotlivých regionálních skupin liší v závislosti na partnerech a možnostech financování. V Rakousku byl koncept regionální skupiny propojen s jinými národními iniciativami a je využíván pro průběžnou koordinaci práce škol na národní/regionální úrovni. Dalším příkladem je Belgie, kde byla regionálních skupin napojena na kaskádový přístup k profesnímu rozvoji i na dalších školách, nebo Francie, kde vznikla během posledního měsíce projektu nová skupina podporující strategickou iniciativu ministerstva školství:

„Proces vzájemného učení ve skupině je pravděpodobně nejplatnějším a nejefektivnějším výsledkem projektu LSL. Jelikož žijeme v malé zemi, je pro nás relativně snadné v této činnosti pokračovat s velmi nízkými náklady.“

Jens Vermeersch, vedoucí projektu LSL, GO!
Vlámsko, Belgie

„Nová regionální skupina v Grenoblu je napojena na aktuální strategický plán ministerstva školství s názvem Faire entrer l'école dans l'ère du numérique (Bringing all schools into the Digital Age), který si klade za cíl výrazně rozšířit používání ICT ve vzdělávání.“

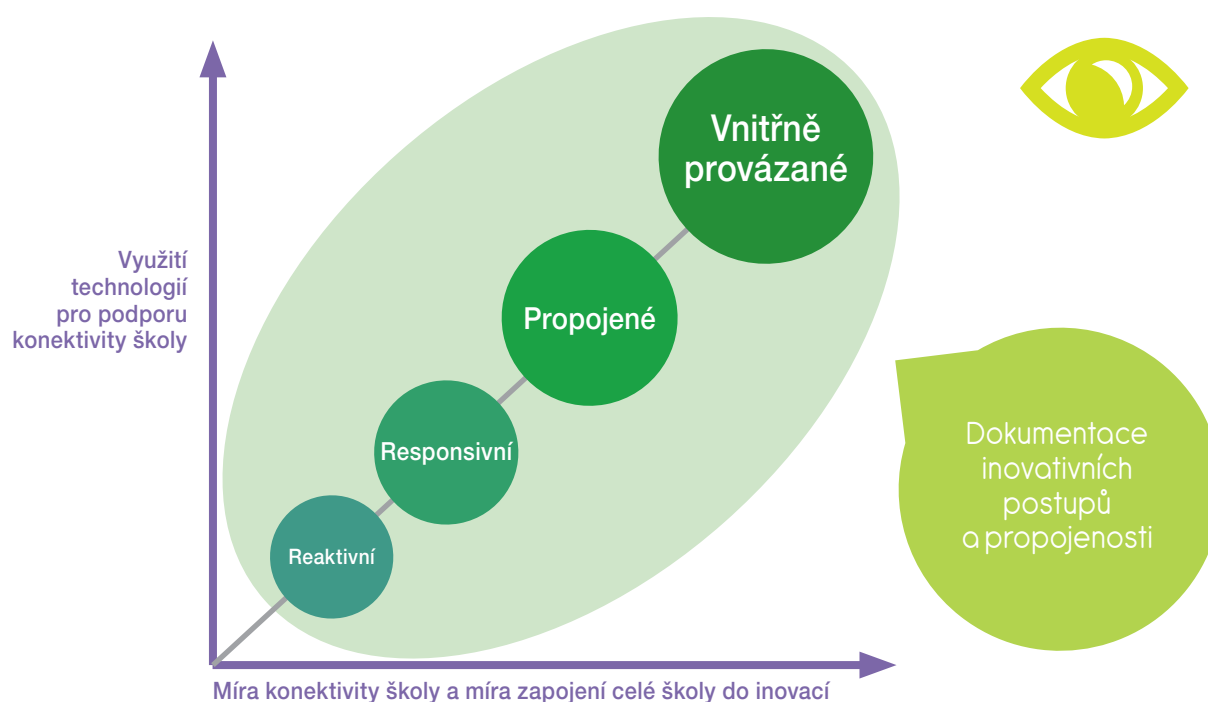
Karine Aillerie, národní koordinátorka
projektu LSL, CANOPE, Francie

Rámec pro zavádění změn za pomoci ICT

Zpráva z hospitačních návštěv poskytuje rámec pro zavádění rozsáhlých změn za pomoci využívání ICT a obsahuje také souhrnný přehled původních kritérií, na základě kterých byla vybrána první skupina škol do sítě projektu LSL. Zpráva vychází z rozsáhlého souboru příkladů dobré praxe, včetně příkladů zaznamenaných během návštěv na pokročilejších školách ve všech dvanácti partnerských zemích projektu. Na základě hospitačí byl koncept „spolupracujících škol“ („Collaborative Schools“) rozpracován do podoby „Rámce

pro zavádění změn“ („Framework for Mainstreaming change“). Na základě tohoto rámce - jakožto doplňku k modelu pro stanovení stupně pokročilosti, který vznikl v rámci projektu iTEC - byly poté shromážděné údaje rozděleny do čtyř kategorií. Ty označují různou míru konektivity pozorovanou na pokročilejších školách: školy reaktivní (reactive); školy responsivní (responsive); školy propojené (connected); a školy vnitřně provázané (inter-connected).

- **Školy reaktivní** vykazují používání nových technologií, zavádění nového vybavení však často nemá přímou souvislost s rozvojem výuky a vzdělávání na škole jako celku.
- **Školy responsivní** reagují na změny iniciované shora a pro zájemce vyhledávají možnosti účastnit se projektů, které by podporovaly zájmy zaměstnanců nebo přinášely prospěch studentům školy.
- **Propojené školy** zavádějí moderní technologie strategicky. Všichni zainteresovaní dobře chápou, že technologie budou využity pro rozvoj celé školy.
- **Vnitřně provázané (spolupracující) školy:** Zaměstnanci na všech úrovních znají klíčová témata inovace a rozvoje školy. Na škole působí tým učitelů, který je zapojen do programů mimo školu. Při zavádění metodických změn hrají zásadní roli moderní technologie.

Pozorování potvrdila, že pokročilejší školy se velmi pokrokově zaměřují na inovaci školy jako celku, a to prostřednictvím těchto aktivit: navazují spolupráci s dalšími školami, seznamují ostatní s postupy uplatňovanými v praxi, vzájemně se od sebe učí a prakticky předvádějí (ukazují ostatním), jak se lze takové přístupy rozšířit do prostředí celé školy. Společné znaky spolupracujících škol jsou následující:

- Jasná vize, ve které jsou výuka a vzdělávání spojeny s efektivním využíváním moderních technologií.
- Přístup ke vzdělávání pomocí moderních technologií, a to jak v hodinách, tak mimo ně.
- Jasný systém profesního rozvoje pedagogů a možnost vzájemně sdílet dobrou praxi.
- Inovativní učitelé, kteří jsou vzory pro ostatní, motivují je, předvádějí jim nové výukové postupy a jsou schopni ostatní vést v jejich dalším profesním rozvoji.

Tento důraz na navazování kontaktů a spolupráci odpovídá také jednomu z hlavních zjištění průzkum TALIS z roku 2013: „Učitelé zapojení do společného vzdělávání uvádějí, že častěji používají inovativní pedagogické metody a práce jim přináší větší uspokojení.“ (z výsledků mezinárodního průzkumu OECD v oblasti výuky a vzdělávání - TALIS - z roku 2013).

Míru konektivity je možné považovat za ukazatel toho, nakolik existuje ve škole kultura spolupráce a jaký je postoj školy ke změnám. Na základě hospitací byla zformulována hypotéza, že má-li škola maximálně využít potenciál moderních technologií, je nutný vysoký stupeň konektivity. Existují jasné doklady průběžného zkoumání, jak určité postupy zavést v celé škole. Zdá se, že pokročilejší školy jsou více „vnitřně provázané“ - učitelé a žáci jsou provázáni navzájem, škola je provázána s jinými zainteresovanými osobami (rodiči a členy místní komunity) a také s dalšími školami a externími partnery. Rámec je dále rozvíjen v závěrečné zprávě o hospitačních návštěvách na školách (LSL, k dispozici v části D3.3), kde jsou také u každé kategorie uvedeny deskriptory. Kategorie jsou popsány v souvislosti s výběrem škol na začátku projektu. Rámec lze využít pro stanovení míry propojenosti školy, a to pomocí detailně rozpracovaných profilů škol reaktivních, responsivních, propojených a vnitřně provázaných, přičemž u každé kategorie jsou vždy shrnuty podpůrné kroky.

Kurz „Budování spolupracující školy“

Rámec pro zavádění změn byl v programu LSL dále rozpracován do podoby kurzu „Budování spolupracující školy“. Sestává z 10 kroků, které provádějí učitelé a vedení školy jednotlivými kroky s cílem zavést na škole systémové změny a to za pomoci využívání moderních technologií. Kurz

a jednotlivé kroky byly zformulovány během projektových workshopů (jak při setkáních naživo, tak online) a letní školy LSL. Otestovali jsme je na malém reprezentativním vzorku zkušených učitelů z praxe a větší skupině ředitelů škol.

KURZ BUDOVÁNÍ SPOLUPRACUJÍCÍ ŠKOLY: 10 průzkumných kroků, které mají podpořit používání ICT

1	Workshop s výměnnou zkušeností
2	Pozorování a hodnocení výuky na vlastní škole
3	Stanovení ústředního tématu práce celé školy
4	Vytvoření rámce profesního vzdělávání pro zaměstnance školy
5	Vzájemné hospitace a návštěvy
6	Studenti jako vůdčí osobnosti v digitálním světě
7	Navazování partnerství a vytváření společných sítí
8	Sdílení postupů z praxe s ostatními
9	Spolupracující školy
10	Workshop s výměnou zkušeností: Zjištění a výstupy

Kurz má podobu série kroků a je určen školám, které mají zájem podpořit na své škole atmosféru vzájemné spolupráce. Struktura kurzu není pevně dána, podle priorit a finančních možností je možné uskutečnit ho v různých podobách. V závislosti na plánu rozvoje školy může být pro některé

školy/učitele dostatečné pouze části kurzu, pro jiné může být přitažlivější zrychlená verze celého kurzu.

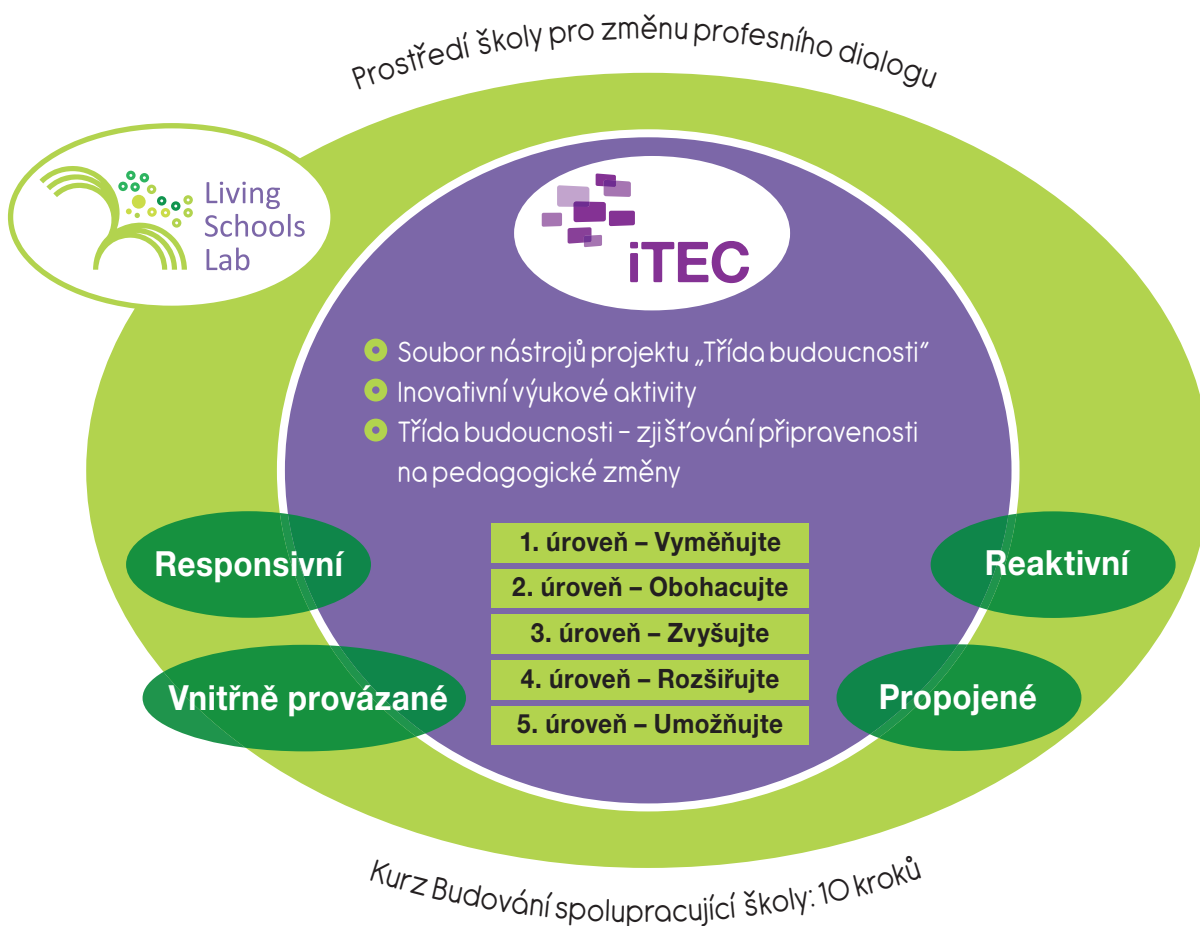

Hlavní náplň kurzu je zdůrazněna v jeho názvu: jeho smyslem je podpořit a pomoci dosáhnout intenzivnější spolupráce jak uvnitř školy, tak s institucemi a aktéry mimo ni. Pozorované inovativní postupy, shrnuté ve zprávě o hospitačních návštěvách a vztahené k Rámci pro zavádění změn, jsou zakomponovány do jednotlivých fází kurzu, např. do části „Stanovení ústředního tématu práce celé školy“ nebo „Navazování partnerství a vytváření společných sítí“.

Je třeba zdůraznit, že kurz nepředstavuje model změny pedagogických metod v celé škole. Kurz LSL má učitele vést k tomu, aby se při zavádění inovací naučili spolupracovat

s ostatními a zaměřili se více na celoškolský přístup. Změna pedagogických metod byla naopak hlavním cílem projektu ITEC. Metodika projektu s názvem „Future classroom“ („Třída budoucnosti“) vychází z konceptu tzv. e-vyspělosti, který byl uveden do praxe v některých zemích, např. v Norsku a Spojeném království, a ze zavádění výukových aktivit do více než 2 500 tříd ve 20 zemích. Metodika projektu „Future Classroom“, včetně měření elektronické vyspělosti, pomáhá školám provádět metodické změny a posouvat celou školu, učitele i žáky na vyšší úroveň.

Závěry a doporučení

Hlavní závěry vyplývající z projektu LSL byly shrnuty v následující tabulce. U každého závěru je uvedeno také stručné doporučení, které vychází z hospitací na pokročilejších školách a z rozhovorů prováděných průběžně

s národními koordinátory, vedením škol, učiteli a studenty v síti škol LSL. Podrobné informace jsou uvedeny ve zprávě o hospitacích na školách.

Conclusions	Recommendations	Policy-makers	Schools/Teachers
<p>1. NÁRODNÍ POLITICKÉ STRATEGIE Školy potřebují pedagogickou i technickou podporu poskytovanou na národní úrovni.</p>	<p>Vytvořte regionální skupiny a sítě škol, ve kterých budou školy vzájemně sdílet postupy dobré praxe a spolupracovat.</p> <p>Poskytněte finanční podporu ambasadorům - školám/ učitelům, kteří budou pilotně zkoušet nové inovativní postupy a svá zjištění dále šířit, aby tak podpořili realizaci národních/evropských projektů.</p>	✓	✓
<p>2. FINANCOVÁNÍ Školy oceňují pravidelná setkání s politiky a zástupci zřizovatelů, při kterých si vyměňují informace, stanovují nejdůležitější kroky nezbytné pro zdokonalení výuky a vzdělávání, a dále na nich plánují jejich financování.</p>	<p>Doporučujeme vytvořit samostatné finanční zdroje pouze pro oblast ICT, ze kterých bude financována také výměna, modernizace a/nebo obnova existujícího vybavení.</p>	✓	✓
<p>3. VIZE Vize školy musí být postavena na celoškolském přístupu, tedy na zapojení celé školy do procesu změny, a měla by obsahovat plán, jak tuto vizi podporují moderní technologie.</p>	<p>V rámci celoškolského plánovacího procesu si vytvořte scénáře výuky ve třídách budoucnosti (Future Classroom Scenarios), v nichž budou do výukových a vzdělávacích strategií ve všech předmětech pro všechny studenty pevně zakomponovány moderní technologie.</p>		✓
<p>4. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ A PROFESNÍ ROZVOJ Na propojených školách působí výukový a vzdělávací tým, jehož členové mají v náplni práce řízení, zavádění a monitorování inovativních vzdělávacích postupů. Školy oceňují možnost vyhradit si každoročně určitý počet hodin na vzdělávání v práci s ICT a profesní rozvoj v této oblasti.</p>	<p>Členům výukového a vzdělávacího týmu je třeba vyhradit čas na setkávání a diskuse.</p> <p>Rozlišujte mezi metodickou a technickou podporou.</p> <p>Umožněte učitelům uplatňovat nárok na školení podle standardizovaných evropských kritérií.</p> <p>Do profesního rozvoje učitelů zařadte možnost pozorovat výukové postupy jiných učitelů a učit se v týmu.</p>	✓	✓
<p>5. DOSTUPNOST Pro školy bude přínosem, pokud budou stanoveny minimální požadavky na vybavení školy a bude zajištěno dostatečné bezdrátové připojení ve všech třídách.</p>	<p>Na národní úrovni poskytněte poradenství a služby týkající se ICT vybavení.</p> <p>Stanovte minimální požadavky na používání moderních technologií ve školách. Zajistěte dostatečně silný Wi-Fi signál, které umožní studentům ve všech třídách a prostorech školy využívat vlastní ICT zařízení.</p>	✓	✓

<p>6. VZDĚLÁVACÍ PLÁN A ZDROJE Nové technologické postupy, jako například cloudové programy, zvyšují dostupnost výukových materiálů, digitálních zdrojů a digitálních portfolií, podporují vzájemně sdílení zdrojů mezi učiteli a umožňují poskytovat častější zpětnou vazbu či odpovědi studentům.</p>	<p>Školy musí vyhodnotit, jakým způsobem umožňují přístup k učebním zdrojům a možnost komunikace mimo samotnou výuku.</p> <p>Je třeba zmapovat používání ICT v různých předmětech. Do vzdělávacího plánu školy je nutné začlenit klíčové deskriptory pro práci s ICT.</p> <p>Školy by měly stanovit jasná pravidla chování na internetu a zajistit internetovou bezpečnost.</p>	✓	✓
<p>7. STUDENTI Pokud zapojíte do rozvoje školy samotné studenty, získáte cennou zpětnou vazbu o používání moderních technologií.</p>	<p>Určete skupinu studentů, vůdčích osobností na poli digitálních technologií, kteří budou poskytovat podporu ostatním studentům a zaměstnancům školy.</p> <p>Vyzvěte studenty, aby připravili pro ostatní prezentaci, ve které představí své nápady a svou práci.</p>		✓
<p>8. VIUKOVÉ PROSTŘEDÍ Všechny fyzické i virtuální prostory jsou využívány na podporu výuky a vzdělávání.</p>	<p>Na základě auditu a monitoringu zjistíte, kdy a jak jsou moderní technologie ve škole používány.</p> <p>Přemýšlejte, zda z jedné třídy nevytvořit „třídu budoucnosti“ (Future Classroom), kde byste pilotovali a prakticky předváděli různé pedagogické postupy před jejich zavedením do všech předmětů.</p>		✓
<p>9. METODIKA LSL Postupy uplatněné v projektu LSL - vytvoření regionálních skupin škol, společný rámec práce této skupiny, plán rozvoje každé - vedou školy ke sdílení postupů a hodnocení rozvoje školy podle stanoveného plánu.</p> <p>Práce s jinými školami přináší inspiraci, stimuluje nápady na inovace a dává učitelům i studentům příležitost navazovat spolupráci napříč školami.</p>	<p>Vytvořte si společný rámec spolupráce jako např. plán rozvoje školy STEPS, který vám pomůže stanovit si cíle a hodnotit si stanovte cíle a podporujte proces rozvoje celé školy.</p> <p>Zapojte se do sítě škol, v níž můžete spolupracovat, sdílet postupy dobré praxe a zkoumat možnosti využití ICT při inovaci změn na škole.</p> <p>Společně s dalšími školami (využít můžete např. síť škol eTwinning) vytvořte společné projekty.</p> <p>Zjistěte si, kde můžete na tuto spolupráci získat finanční podporu (např. v programu Erasmus+).</p> <p>Navažte partnerství s univerzitou či jiným nezávislým expertem, kteří vám pomohou s prováděním a dokumentací změn.</p>		✓
<p>10. PARTNERSTVÍ A SÍŤ Navazování partnerství a vytváření společných sítí podporuje na škole vytvoření atmosféry spolupráce, která je pro zavádění změn důležitá.</p> <p>Je dobré navázat partnerství a vytvořit síť také s rodiči a členy místní komunity, jinými školami, místními podniky a komerčními dodavateli.</p>	<p>Na základě rámce pro zavádění změn posuďte míru konektivity své školy.</p> <p>Vytvořte si akční plán, ve kterém si stanovíte priority pro další rozvoj partnerství školy.</p> <p>Zvolte si vhodné kroky a začleňte je do rozvojového plánu školy, jmenujte osobu zodpovědnou za vedení a provádění těchto kroků.</p>		✓

Související iniciativy a projekty

Třída budoucnosti

Třída budoucnosti (Future Classroom Lab - FCL) je projektem organizace European Schoolnet. Jde o inspirativní vzdělávací prostředí vytvořené v Bruselu, které návštěvníky motivuje k přehodnocení významu metodiky, designu a technologií ve třídách. Od otevření „třídy budoucnosti“ v lednu 2012 se zde na vzdělávacích workshopech a strategických seminářích pravidelně setkávají politici, partneři z oblasti průmyslu, učitelé a další osoby zainteresované na vzdělávání, aby rozvíjeli své představy o škole budoucnosti a připravovali strategie realizace těchto představ v praxi.

- fcl.eun.org

iTEC (7. rámcový program Evropské komise, 2010–2014)

iTEC představuje nejrozsáhlejší celoevropský projekt zaměřený na výuku a vzdělávání ve třídách budoucnosti. Bylo do něj zapojeno více než 2 500 pilotních škol z 20 zemí a 17 ministerstev školství. Na základě úspěšné metodiky vznikl v rámci projektu iTEC soubor nástrojů projektu „Třída budoucnosti“ („Future Classroom Toolkit“), který umožňuje učitelům, ředitelům škol a politikům rozpoznat trendy ve vzdělávání, vytvářet možné podoby výuky ve třídě budoucnosti a připravovat inovativní vzdělávací aktivity.

- fcl.eun.org/itec

Projekt Creative Classrooms Lab - výuka s tablety (Program celoživotního učení Evropské komise, 2013–2015)

Do projektu Creative Classrooms Lab je zapojeno 45 škol z 8 evropských zemí a 9 ministerstev školství. Cílem projektu je shromáždit příklady zavádění tabletů do škol, dopad tohoto kroku a jeho zdokonalování. Díky výsledkům projektu budou moci politici zhodnotit přínos používání tabletů ve výuce a rozhodnout o zavádění takových programů, ve kterých každý žák pracuje s vlastním digitálním přístrojem.

- creative.eun.org

European Schoolnet Academy

European Schoolnet Academy je první evropská platforma, která zdarma poskytuje online kurzy přímo vytvořené pro učitele a pedagogické odborníky. Na jaře 2014 byly úspěšně realizovány první dva kurzy: „Future Classroom Scenarios“ („Scénáře výuky ve třídě budoucnosti“) a „Innovative Practices for Engaging STEM Teaching“ („Inovativní postupy na podporu zájmu o přírodovědné a technické předměty a matematiku“). Na rok 2014 a 2015 jsou plánovány další kurzy.

- www.eunacademy.eu

Nejlepší postupy

sdílení dobré praxe škol

- Více než 70 videonahrávek, ve kterých školy zapojené do programu LSL ukazují příklady dobré praxe.
- Článek „Zaměřeno na praxi“, který nabízí detailnější pohled na některé školy v této síti.

Hospitace

pohled pod pokličku

Popis pedagogické praxe na školách, kde proběhly hospitace. Příležitost podívat se do škol ve 12 zemích a zjistit, jaké diskuse probíhaly v národních skupinách nebo o čem organizátoři mluvili s řediteli škol a se zástupci partnerských organizací projektu:

- **Blog o návštěvách:** Záznamy z pozorování a nápady zachycené při návštěvách pokročilejších škol.
- **Zpráva z návštěv na školách** (D3.3): Závěrečná zpráva o hospitacích na školách, které prováděla Diana Bannister, MBE, z University of Wolverhampton. Součástí zprávy jsou analýzy a podrobné informace, závěry a doporučení, dále pak případové studie z 12 zemí připravené vždy ve spolupráci s národním koordinátorem v příslušné zemi:
- **Případové studie z jednotlivých zemí:** Studie byly připraveny ve spolupráci s národními koordinátory.

Profesní rozvoj

sdílení znalostí

- **Ochutnávky vzdělávání:** knihovna více než 30 krátkých internetových vzdělávacích programů určených školám a učitelům.
- **Kurz Budování spolupracující školy** (D5.3): vytvořen na základě observací a s cílem podpořit zavádění nejlepších postupů v širším měřítku a celoškolní přístup k využívání ICT. Jeho součástí je 10 kroků a podpůrné materiály.

Ověřování

- **Manuál pro ověřování** (D4.2.2): vytvořený a otestovaný v průběhu projektu, manuál pro organizátory projektů Evropské komise, firmy a organizace zainteresované na ověřování projektů na evropských školách.

Další zdroje

jsou k dispozici na webových stránkách projektu Future Classroom Lab fcl.eun.org

- **Soubor výukových postupů:** Prakticky zaměřené ukázky postupů zavádění moderních technologií do praxe a výukové plány pro třídy budoucnosti.
- **Profesní rozvoj:** Nevirtuální workshopy uskutečněné v rámci projektu FCL a volně dostupné online výukové zdroje, webináře a masivní online kurzy European Schoolnet Academy.
- **Soubor nástrojů projektu Future Classroom:** Pro tvorbu a zavádění vlastních scénářů výuky ve třídě budoucnosti a vzdělávacích aktivit.
- **Ambasadoři projektu Future Classroom:** Síť inovativních učitelů, která si klade za cíl podporovat zavádění inovativních způsobů výuky a přístupů ke vzdělávání na národní úrovni. Síť vítá učitele, kteří se aktivně zapojili do některého z projektů organizace European Schoolnet a v budoucnu by měli zájem o účast v pilotních projektech.
- **Možnost ověřování projektů:** Organizátorům projektů Evropské komise, firmám a dalším organizacím nabízíme možnost využít síť škol a učitelů projektu „Třída budoucnosti“ pro potřeby ověřování a realizace pilotních projektů na školách.